

SFS 1989: 290

Utkom från trycket
den 6 juni 1989

Karantänslag;

utfärdad den 18 maj 1989.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs följande.

Inledande bestämmelser

1 § I denna lag ges som komplettering av smittskyddslagen (1988: 1472) vissa bestämmelser till skydd mot att karantänssjukdomar förs in i landet eller sprids till utlandet genom land-, luft- eller sjötrafik.

Regeringen får meddela bestämmelser, som avviker från denna lag, om det behövs med hänsyn till överenskommelse med Danmark, Finland eller Norge.

2 § Med karantänssjukdom avses i denna lag gula febern, kolera och pest.

Ansvarsfördelning och organisatoriska bestämmelser

3 § Miljö- och hälsoskyddsnämnden svarar för att sanitära åtgärder vidtas beträffande laster, bagage och annat gods, transportmedel och djur. För andra smittskyddsåtgärder enligt denna lag svarar smittskyddsläkaren.

Om den som berörs av en smittskyddsåtgärd motsätter sig åtgärden, får den vidtas endast om den har stöd i smittskyddslagen (1988: 1472) eller någon annan lag.

¹ Prop. 1988/89: 123, SoU25, rskr. 227.

§ Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer skall efter samråd med de berörda landstingskommunerna och kommunerna föreskriva att vissa hamnar och flygplatser skall vara karantänshamnar respektive karantänsflygplatser.

5 § Landstingskommunen och kommunen skall svara för att karantänshamnar och karantänsflygplatser har tillgång till den personal och den utrustning som behövs för kontroll av trafiken så att karantänssjukdomar inte förs in i landet eller sprids till utlandet.

6 § Smittskyddsläkaren skall samordna smittskyddskontrollen vid karantänshamnar och karantänsflygplatser.

Smittskyddsläkaren, eller den läkare som han överlåter uppgiften åt, skall vid behov utföra läkarundersökning och vaccination samt utfärda ett skriftligt intyg om åtgärden, om den som berörs av åtgärden begär det.

Smittskyddsläkaren skall biträda miljö- och hälsoskyddsnämnden i dess uppgifter enligt denna lag.

7 § Om ett område utom eller inom landet är att betrakta som smittat av en karantänssjukdom enligt de internationella hälsovårdsbestämmelserna och det finns risk för att sjukdomen förs in i landet eller härifrån sprids till utlandet, skall socialstyrelsen förklara området smittat av sjukdomen. Området skall anses som smittat till dess socialstyrelsen förklarar området fritt från smitta.

Allmänna bestämmelser om sanitära åtgärder

8 § Sanitära åtgärder som avses i denna lag skall utföras utan dröjsmål och på ett sådant sätt att de inte vållar onödigt obehag, fara för någons hälsa, skada på transportmedel eller brandfara.

När sanitära åtgärder utförs beträffande last, bagage och annat gods skall de försiktighetsmått vidtas som behövs för att förhindra skada på godset.

Om miljö- och hälsoskyddsnämnden har vidtagit en sanitär åtgärd skall nämnden utfärda ett skriftligt intyg om åtgärden, om den som berörs av åtgärden begär det.

Åtgärder vid ankomst

9 § Innan ett fartyg anlöper första svenska hamn eller senast vid ankomsten till hamnen skall befälhavaren på fartyget lämna uppgift om hälsotillståndet ombord till tullmyndigheten

1. om befälhavaren har anledning anta att smitta av en karantänssjukdom kan finnas ombord,

2. om fartyget kommer från en hamn i ett område som har förklarats smittat av en karantänssjukdom och ankomsten sker inom inkubationstiden för sjukdomen,

3. om det ombord på fartyget finns en person som har vistats inom ett smittförklarat område under sådan tid att inkubationstiden för sjukdomen inte har gått ut vid fartygets ankomst till svensk hamn.

När tullmyndigheten har fått en sådan uppgift som avses i första stycket, skall den omedelbart underrätta smittskyddsläkaren om innehållet.

10 § Ett fartyg får inte av smittskyddsskäl vägras tillträde till hamn.

11 § Om miljö- och hälsoskyddsnämnden har föreskrivit en sanitär åtgärd beträffande ett fartyg och befälhavaren på fartyget motsätter sig åtgärden, får åtgärden inte vidtas om fartyget omedelbart fortsätter sin resa. Fartyget får dock inte anlöpa någon annan hamn här i landet. Fartyget skall tillåtas inta bränsle, vatten och andra förnödenheter som det behöver, under förutsättning att det kan ske utan risk för smittspridning.

12 § Vad som sägs i 9–11 §§ om fartyg och hamnar skall gälla också luftfartyg respektive flygplatser.

Om ett luftfartyg vid ankomsten till landet landar på någon annan plats än en karantänsflygplats och uppgift skall lämnas om hälsotillståndet ombord enligt 9 §, skall befälhavaren genast underrätta smittskyddsläkaren, miljö- och hälsoskyddsnämnden eller någon annan offentlig myndighet.

13 § Post, tidningar och trycksaker som inte är bagage får inte underkastas sanitära åtgärder. En sådan åtgärd får dock vidtas beträffande postpaket som kommer från ett kolerasmittat område och som misstänks innehålla livsmedel. Om mottagaren motsätter sig åtgärden, skall paketet återvändas till avsändaren.

Åtgärder vid avresa

14 § Den som på grund av en karantänssjukdom har

1. tagits in på sjukhus,
2. meddelats en förhållningsregel om isolering enligt smittskyddslagen (1988:1472), eller
3. tvångsisolerats enligt smittskyddslagen

får inte resa ut ur landet. Smittskyddsläkaren skall vidta de åtgärder som behövs för att hindra den smittade från att lämna landet.

I andra fall än som avses i första stycket får den som för smitta av en karantänssjukdom inte vägras att lämna landet. Han skall dock i god tid före avresan meddela den smittskyddsläkare som underrättats om sjukdomsfallet enligt smittskyddslagen om tidpunkten för avresan och målet för resan. Smittskyddsläkaren skall underrätta hälsovårdsmyndigheten på ankomstorten om avresan och andra omständigheter av betydelse för att förhindra smittspridning.

Rättbekämpning

15 § Miljö- och hälsoskyddsnämnden i en kommun med hamn skall vidta de åtgärder som behövs för att utrota råttor i hamnen och för att skydda hamnens anläggningar mot råttor.

16 § När ett fartyg kommer till en svensk hamn skall befälhavaren på fartyget visa upp ett skriftligt intyg för tullmyndigheten om att utrotning av råttor har skett ombord eller att utrotning inte har behövts (*rättsaneringsbevis*). Om ett giltigt intyg inte visas upp skall tullmyndigheten ome-

omedelbart underrätta miljö- och hälsoskyddsnämnden. Nämnden skall låta undersöka fartyget och, om det behövs, vidta åtgärder för att utrota råttor ombord.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om undantag från skyldigheten att visa upp råttsaneringsbevis.

Avgifter

17 § Miljö- och hälsoskyddsnämnden får ta ut avgifter för smittrening, desinfektion, utrotning av råttor och för undersökning som avses i 16 § första stycket.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer skall meddela föreskrifter om avgifter enligt denna paragraf.

Tillsyn

18 § Socialstyrelsen har tillsynen över karantänsverksamheten i landet.

Socialstyrelsen skall fullgöra de uppgifter som enligt de av världshälsoorganisationen antagna internationella hälsovårdsbestämmelserna skall utföras av den nationella hälsovårdsförvaltningen.

19 § Polis-, passkontroll-, tull-, lots- och hamnpersonal, personal vid sjöfartsinspektionen och kustbevakningen samt trafikpersonal vid internationella flygplatser skall, var och en inom sitt verksamhetsområde, vara uppmärksam på efterlevnaden av denna lag och de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen.

Polis- och passkontrollpersonal skall medverka vid kontroll av vaccinationsbevis vid karantänsflygplatserna.

Ytterligare föreskrifter

20 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela de ytterligare föreskrifter som behövs för att hindra att karantänsjukdomar förs in i landet eller sprids till utlandet.

Straff

21 § Till böter döms den som

1. åsidosätter sin skyldighet att lämna uppgift om hälsotillståndet ombord på fartyg eller luftfartyg eller lämnar en oriktig sådan uppgift,

2. åsidosätter sin skyldighet att lämna underrättelse som avses i 12 § andra stycket.

Överklagande

22 § Miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut enligt denna lag får överklagas hos länsrätten.

Ett beslut enligt denna lag gäller omedelbart, om inte något annat anges i beslutet.

SFS 1989: 290

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1989.

På regeringens vägnar

KJELL-OLOF FELDT

BENGT LINDQVIST
(Socialdepartementet)

